

farligere med dem end med Rifflerne. Jeg vil imidlertid sige de Herrer, at jeg ikke tillægger disse Udtalelser ynderlig Bægt, og jeg tror ikke, at vi skulle opholde os derover, undtagen naar man begynder at lade det træde ud i Virkeligheden paa den Maade som i Foraaret, da man agiterede for Riffelforeningerne. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 2den Valgkreds (Hansen (Ostykke)), der traadte op som Lævernes Forsvarer her i Salen, kan, som det er gjort opmærksom paa, fuldstændig spare sig dette Forsvar; der er Ingen, der lægger noget Vaand paa Lævernes Meninger, naar de blot holde sig indenfor, hvad Loven tillader. Det ærede Medlem sagde, at det kom an paa, hvad der forstaaes ved Oprør, og han talte tillige i Begyndelsen af sin Tale om det Bedste i vort Folk, og at de, der arbejdede for Riffelforeningerne, hørte til de Bedste i vort Folk. Ja, det kommer an paa, hvad man forstaaer ved de Bedste.

Formanden (Berg): Paa et politisk Møde kan det gaa an at sige, at Folkethinget bruger grundlovstridige Midler, men i et Folkethingsmøde er det ikke tilladt.

Nielsen-Grøn: Det ærede Medlem fik altsaa rettet Høiskolerne til Høiskoler. Jeg forstaaer nok, hvad det er for Høiskoler, det ærede Medlem holder paa, det er Høire-Høiskolerne, som støttede Ministeriet, men de Forstandere, der ere gaaede ind i Riffelforeningerne eller forestaa disse, de skal tvinges til at gaa ud igjen, ellers faae de ingen Understøttelse. Hvorfor har man da ikke anlagt Sag mod Riffelforeningerne til deres Ophævelse? Nei, man har forbudt Forstanderne at være Medlemmer, det Andet har man ikke vovet. — Jeg vil forøvrigt tillade mig at spørge det ærede Medlem, der jo pleier at vide Besset paa de Punkter, hvor det kan være, at Livjegerne kunne faae Lov til at bruge Landets Vaaben, medens Landets skiftelige Borgere ikke kunne faae Lov. Vil det ærede Medlem ikke svare mig paa det?

Dinesen: Det sidste Spørgsmaal skal jeg svare paa. Det er i Henhold til en Paragraf i Hærloven af 1867.

Mourad: Jeg tilstaaer, at Riffelbevægelsen har glædet mig, og at det har gjort mig ondt, at der er indtraadt en Standsning i den ved den foreløbige Lov. Den glædede mig, fordi jeg er inderlig overbevist om, at dersom det ikke skal være rent Mundsvær med Talen om Landets Forsvar, maa vi virkelig

have et Folk i Vaaben, virkelig have et væbnet Folk. Dersom vi ikke have det, kunne vi bygge saa mange Fæstninger, vi ville, det vil dog ikke nytte noget til Landets Forsvar. Man vil sige hertil: Men der er ikke Tale om Forsvar mod Landets ydre Fjender, men om et Forsvar mod Frihedens Fjender, og om at man skulde gjøre væbnet Modstand imod dem. Jeg vil tillade mig en almindelig Bemærkning i den Henseende. Naar man taler højrøstet om at ville gjøre Modstand, og om at man vil bruge ydre Magt, at man ikke vil taale det osv., saa kunne de være overbeviste om, at det har aldeles ikke noget at betyde. Saadan noget er kun Talemaader, som der kommer med, og som slet ikke have noget at betyde. Maa jeg komme med en lille Fortælling. For 40 Aar siden, — det var under Christian den 8des Regimente, — kom der flere til mig, som sagde: „Hvad kan det nytte at I skrive og tale. Nei, der skal Gjerning til; Gjerning skulle I vise!“ Saa svarede jeg dem, der tiltalte mig jaaledes, i det jeg paatog mig en temmelig dyb Tone: „Kom til mig i Nat Kl. 12.“ Men da de fik den Anmodning, sagde de allesammen: „Nei undskyld, vi kunne ikke komme.“ Derved bestræftes jeg i den Overbevisning, at naar der tales saa høit, naar der tales om væbnet Modstand og alt det, har det ikke noget at sige. Jeg kan derfor heller ikke nægte, at de Uttringer, som kom her i Gaar, og som ligesom bebudede saadan Bevægelse her i Staden, gjorde ikke noget Indtryk paa mig. Nei, naar der er virkelig Bevægelse, kommer det paa en ganske anden Maade; de, der virkelig have en Gjerning for, smakte ikke om den, thi ved at snakke om den spolere de den jo. Jeg tror derfor, at den foreløbige Lov har været aldeles unødvendig. Regjeringen skulde have smilet ad Udtalelserne og glædet sig over, at Riffelbevægelsen arbejdede hen imod det, som Regjeringen siger ogsaa er dens Formaal, at Fædrelandet skal forsvare sig saa stærkt som muligt. Men jeg skjønner ikke rettere, end at Ministeriet — ja, det gjør mig ondt, at det ikke er til Stede — lider af en vis Nervøstet. Gaa tilbage og regn op de Sager for Majestætsforærmelser, vi have havt; gaa tilbage til Gorm den Gamles Tid og derafra op til Christian den Niende og læg dem allesammen sammen, saa tror jeg paa ingen Maade, at De ville faae en saa stor Sum som den, Ministeriet i Aar har tilveiebragt ved Sagsanlæg. Det forekommer mig, at det antyder noget Sygeligt, der er noget Nervøst hos Ministeriet, der er en underlig, en vis Griddighed paa Anlæg af Sager for Majestætsforærmelse. Man kan endog se,